

LIKTA

LATVIJAS INFORMĀCIJAS
UN KOMUNIKĀCIJAS TEHNOLOĢIJAS
ASOCIĀCIJA

LIKTA VADLĪNIJAS FIZISKO PERSONU DATU APSTRĀDĒ

Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācija (turpmāk tekstā – LIKTA), ņemot vērā:

- Vispārīgās datu aizsardzības regulas (turpmāk – Regula) regulējumu,
- Personas datu apstrādes specifiskās iezīmes elektronisko sakaru nozarē,
- Šādai apstrādei raksturīgo risku, ko tā varētu radīt personu tiesībām un brīvībām;
- Elektronisko sakaru komersantu, neatkarīgi no to izmēra, konkrētās vajadzības un elektronisko sakaru nozares jomas specifiku,

lai:

- Veicinātu personu tiesību un brīvību aizsardzību,
- Uzturētu augstus profesionālos standartus personas datu apstrādei elektronisko sakaru nozarē,
- Attīstītu jaunus sabiedrībai nepieciešamus pakalpojumus un tehnoloģijas, ievērojot personu tiesības uz datu aizsardzību un tiesības uz privātumu,
- Sekmētu progresīvu inovāciju ieviešanu personas datu drošībai,

ir izstrādājusi vadlīnijas (turpmāk – Vadlīnijas), kas precizē pārziņu – elektronisko sakaru komersantu (turpmāk – Komersantu) un viņu nolīgto apstrādātāju – pienākumus saistībā ar personas datu apstrādi, sniedzot elektronisko sakaru pakalpojumus (turpmāk – elektronisko sakaru pakalpojumi), un veicina kopējo ar elektronisko sakaru nozari saistīto personas datu apstrādes labas prakses standartu attīstību.

I VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

1. Vadlīniju mērķis

Vadlīniju mērķis ir noteikt specifiskus Regulas piemērošanas noteikumus Vadlīniju darbības jomā.

2. Vadlīniju darbības joma un lietotie termini

2.1. Vadlīniju piemērošanas materiālais un teritoriālais tvērums atbilst Regulas 2. un 3. pantā noteiktajam attiecībā uz datu apstrādi, sniedzot elektronisko sakaru pakalpojumus, atbilstoši elektronisko sakaru jomas darbības specifiskajām un personas datu apstrādes vajadzībām.

Vadlīnijās tiek ņemti vērā datu apstrādes veidi, riski un normatīvais regulējums tādā mērā, lai nodrošinātu personas datu aizsardzības un apstrādes atbilstību normatīvajiem aktiem. Īstenojot Vadlīnijās noteikto, ņem vērā speciālo tiesību aktu normas, ar to piemērošanu saistīto praksi, kā arī uzraugošo iestāžu norādes un tiesu nolēmumus.

Komersants patstāvīgi ievēro un seko līdzi normatīvajos aktos ietvertajam regulējumam un ar to saistītajai praksei attīstībai un izmaiņām.

2.2. Vadlīnijās noteikto var piemērot arī citiem pakalpojumiem un IKT nozares apakšjomām, ciktāl tas ir attiecināms un nav pretrunā ar konkrētās jomas regulējumu.

2.3. Vadlīnijās noteiktais, ja konkrētu rīcību kā obligātu nenosaka spēkā esoši normatīvie akti, ir uzskatāms par ieteicamu labās prakses rīcību, kam nav obligāts vai saistošs raksturs un kuras piemērošanu katrs Komersants patstāvīgi izvērtē atkarībā no savas darbības sfēras apstākļiem, riskiem un jebkādiem citiem svarīgiem faktoriem. Apstāklis, ka Komersants nav rīkojies pēc Vadlīnijās noteiktā, pats par sevi nav uzskatāms par saistoša regulējuma vai labās prakses pārkāpumu.

2.4. Vadlīnijās izmantotie termini lietoti Regulas un Elektronisko sakaru likuma izpratnē.

II PERSONAS DATU APSTRĀDES PAMATNOTEIKUMI

3. Datu apstrādes principu ievērošana

3.1. Komersants personas datu apstrādi veic saskaņā ar Regulā noteiktajiem personas datu apstrādes principiem:

- a) likumīga, pārredzama un godprātīga darbība ar personas datiem;
- b) datu apstrādes nolūka ierobežojumi;
- c) datu minimizēšana;
- d) datu precizitāte;
- e) datu glabāšanas ierobežojumi;
- f) datu integritāte un konfidencialitāte;
- g) pārskatatbildība – datu apstrāde principiem atbilstošā veidā un spēja to uzskatāmi parādīt.

3.2. Kad konkrētu jautājumu neregulē Regula vai uz tās pamata izdoto normatīvo aktu materiālās vai procesuālās normas, kā arī šaubu gadījumā Komersants vadās no principiem, lai pieņemtu lēmumu par Regulai atbilstošu personas datu apstrādes un aizsardzības veidu.

4. Godprātīga un pārredzama datu apstrāde

4.1. Komersants, apstrādājot personas datus pārziņa statusā, īsteno godprātīgas un pārredzamas datu apstrādes principu, nodrošinot:

- a) datu subjekta informēšanu par savu identitāti, skaidri norādot to, kura uzdevumā – Komersanta vai sadarbības partnera – personas dati tiek apstrādāti;
- b) datu subjekta informēšanu par datu apstrādes nolūku, tiesisko pamatu, glabāšanai paredzēto termiņu (laikposmu) vai kritērijiem tā noteikšanai, kā arī par citiem apstrādes aspektiem, kas izriet no Regulas un ko Komersants uzskata par būtisku;
- c) informācijas sniegšanu datu subjektam viegli uztveramā veidā gan saturiski, gan maksimāli nodrošinot šīs informācijas atrašanos vienuviet, tas ir, ņemot vērā vidusmēra sakaru pakalpojumu lietotāja izpratni par nozares un personas datu apstrādes un aizsardzības terminiem.

4.2. Veicot datu ievākšanu no datu subjekta, papildu Vadlīniju 4.1. punktā minētajai informācijai nodrošina Vadlīniju 13. punktā minētās informācijas sniegšanu kopsakarā ar Regulas 13. pantu.

4.3. Datu vākšanas laikā datu subjektu informē par datu iesniegšanas un tālākās apstrādes nolūku/iem. Par izmantošanu citiem nolūkiem informē pirms apstrādes citiem nolūkiem uzsākšanas; par citiem nolūkiem tiek uzskatīta datu izmantošana nolūkiem, kas nav tieši saistīti, nepapildina vai neizriet no sākotnējā datu vākšanas nolūka.

4.4. Komersants nodrošina, lai dati tiktu apstrādāti drošā veidā, atbilstoši datu apstrādes mērķim, kā arī nodrošinot datu, kuru apstrāde nav nepieciešama mērķa sasniegšanai, dzēšanu vai anonimizēšanu.

4.5. Komersants rūpīgi izvērtē termiņu, kurā datus apstrādā, t.sk. glabā. Nosakot datu apstrādes termiņu, ņem vērā tiesiski pamatojamus kritērijus, piemēram:

- a) perioda ilgumu, kurā datu subjektam vai Komersantam varētu rasties prasījumi, kas izriet no pušu līgumsaistībām (piemēram, 5 gadi saskaņā ar Fizisko personu datu apstrādes likumā ietvertu prasījumu saistībā ar datiem noilguma laiku vai 10 gadi saskaņā ar Civillikumā noteikto vispārīgo termiņu);
- b) normatīvajos aktos noteikto pienākumu izpildes periodu;
- c) laika periodu, kurā Komersantam pastāv leģitīmas intereses datu apstrādei;
- d) personas datu apstrādes mērķi, kura ietvaros datu subjekts ir piekritis datu apstrādei.

4.6. Datus apstrādā tikai tādā veidā un apjomā, kas atbilst attiecīgajam nolūkam. Piemēram, pēc līgumsaistību beigām tos glabā ar mērķi īstenot pušu tiesības, bet neveic cita veida to apstrādi, izņemot, ja tam ir attiecīgs tiesiskais pamats.

4.7. Personas datus apstrādā veidā, piemēram, IT sistēmās, kas Komersantam dod iespēju nodrošināt nepieciešamos tehniskos un organizatoriskos aizsardzības pasākumus atbilstoši konkrētam personas datu saturam un riska līmenim, piemēram, īpašu kategoriju personas datiem nodrošinot papildu aizsardzību un minimizētu piekļuvi. Jomās, kur ir paredzēts ārējs regulējums, papildus ņem vērā funkcionalitātes prasības, kuras nosaka spēkā esošie normatīvie akti attiecībā uz personas datu drošību un īpaši attiecībā uz aizsardzību pret ārēju ietekmi, piemēram, ielaušanos. Komersants ievieš saprātīgus un atbilstošus pasākumus, nepieļaujot neatļautu piekļuvi personas datiem vai to neatļautu izmantošanu un neatļautu piekļuvi aprīkojumam, kas izmantots datu apstrādei.

III DATU APSTRĀDES TIESISKAIS PAMATS, NOLŪKS UN BĒRNU DATU AIZSARDZĪBA

5. Datu apstrādes tiesiskais pamats, sniedzot elektronisko sakaru pakalpojumus

5.1. Saskaņā ar Regulu, personas datu apstrādes tiesiskie pamati ir:

- a) datu subjekta piekrišana – piekrišana tiek izmantota tajos gadījumos, kad datu apstrādes pienākumus vai tiesību neparedz normatīvie akti, līgums ar datu subjektu un datu apstrādi nevar pamatot ar Komersanta leģitīmajām interesēm. Piekrišanai ir jābūt konkrētai (katram datu apstrādes mērķim ir sava piekrišana), brīvai (veidā, kas to skaidri atšķir no līguma saistošajiem noteikumiem), apzinātai (informētai), kā arī tikpat viegli atsaucamai, kā tā ir tikusi iegūta.

Ja Komersants telemārketinga veidā veic saziņu ar datu subjektu, kas nav konkrētā Komersanta klients, Komersants piekrišanas iegūšanai šādai personas datu apstrādei papildus šīm Vadlīnijām un Regulas nosacījumiem ņem vērā arī elektronisko sakaru nozarē nostiprinātos labas prakses principus.

Komersants nodrošina, ka datu subjekts var saskaņā ar Regulā noteiktajiem kritērijiem brīvi atsaukt dotās piekrišanas bez nelabvēlīgām sekām (piemēram, bez līguma izbeigšanas), informējot par to Komersantu attiecīgi pieejamos saziņas veidos: piemēram, izdarot attiecīgu atzīmi Komersanta pašapkalpošanās portāla profilā, ja Komersants piedāvā šādu iespēju, nosūtot attiecīgajam Komersantam e-pastu vai īsziņu, iesniedzot iesniegumu pa pastu vai klātienē, vai telefoniski vai citā veidā, kas dod iespēju nepārprotami identificēt personu kā konkrēto datu subjektu. Komersants, iegūstot personas datus no datu subjekta, sniedz informāciju datu subjektam par piekrišanas atsaukšanas iespējām un veidiem, (piemēram, norādot tos interneta vietnē, ar kuras palīdzību tiek iegūti personas dati;

- b) līguma, kas noslēgts ar datu subjektu, izpilde un pasākumi, kas nepieciešami pirms līguma noslēgšanas – Komersantam ir tiesības apstrādāt personas datus, ja bez datu apstrādes nav iespējams izpildīt līgumu (piemēram, sagatavot un nosūtīt rēķinus par sniegtajiem pakalpojumiem klientam), kā arī ir tiesības apstrādāt klienta personas datus, lai sagatavotu līgumu ar klientu, piemēram, lai atbilstoši atbildīgas aizdošanas nosacījumiem veiktu klienta kredītvēstures novērtējumu un klienta spēju pildīt uzņemtas saistības ilgtermiņā;
- c) pārzinim ar normatīvo aktu, tiesas vai valsts/pašvaldības iestādes lēmumu noteikta juridiska pienākuma izpilde – Komersantam ir pienākums veikt datu apstrādi,

ja konkrētā datu apstrādes darbība ir paredzēta normatīvajos aktos – piemēram, Latvijas likumos, Ministru kabineta vai pašvaldību noteikumos, Eiropas Savienības vai saistošajos starptautiskajos aktos vai ir uzlikta ar tiesas vai valsts iestādes lēmumu (piemēram, pienākums sniegt informāciju tiesībsargājošām iestādēm vai Elektronisko sakaru likumā minētais saglabājamo datu uzglabāšanas pienākums);

- d) personas vitālo interešu nodrošināšana – Komersantam ir tiesības veikt datu apstrādi, ja tā ir nepieciešama, lai aizsargātu datu subjekta vai citu fizisko personu vitālās intereses: piemēram, dzīvību, veselību, drošību;
- e) sabiedrības interešu aizsardzība un likumīgi piešķirto oficiālo pilnvaru īstenošana – Komersants ir tiesīgs veikt datu apstrādi, ja tā ir nepieciešama, lai izpildītu tam valsts pārvaldes deleģētos uzdevumus;
- f) legītīmās intereses – Komersantam ir tiesības veikt datu apstrādi, ja tā ir nepieciešama, lai Komersants varētu īstenot vai aizsargāt savas vai trešās personas legītīmās intereses, ar nosacījumu, ka datu subjekta intereses nav svarīgākas par Komersanta vai trešās personas attiecīgajām legītīmajām interesēm, t.i., šāda personas datu apstrāde nerada nesamērīgas sekas datu subjektam. Piemēram, par samērīgu tiesisko interešu balansu ir uzskatāma komerciālo paziņojumu nosūtīšana saviem klientiem uz e-pastu vai īsziņas veidā, neprasot piekrišanu, pie nosacījuma, ka klientam ir dota iespēja iebilst pret turpmāku šādu paziņojumu saņemšanu, klients ir sākotnēji skaidri informēts par tiesībām iebilst un arī iebilduma paziņošanas veidu, un šāds klienta iebildums tiek nekavējoties ņemts vērā. Šaubu gadījumā par Komersanta vai trešās personas legītīmo interešu savietojamību ar datu subjekta tiesībām un brīvībām Komersants veic legītīmo interešu un datu subjekta tiesību un brīvību samērīguma pārbaudi (balansa testu).

5.2. Komersanta legītīmās intereses saistībā ar elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanu pamatā ir tālāk minētās. Komersantam ir tiesības datus apstrādāt uz legītīmās intereses pamata arī citiem mērķiem, ja Komersants ir veicis datu subjekta interešu, tiesību un brīvību balansa novērtējumu pret plānoto datu apstrādes mērķi:

- a) **kreditriska pārvaldība**, piemēram, kredītvēstures veidošana, kredītinformācijas pārbaude ārējās (t.sk. publiskās datu bāzes) un iekšējās datu bāzēs, klientu riska vērtēšana un pārvaldība, t.sk. amatpersonu, dalībnieku kredītvēstures pārbaude visa klientu "dzīves cikla" laikā, kā arī kopējai kreditriska vadībai;
- b) **krāpniecības novēršana** (Regulas preambulas 47.p.), piemēram, personas kredītvēstures pārbaude gan ārējās, gan iekšējās datu bāzēs, datu pārbaude parādnieku reģistrā (t.sk. publiskās datu bāzes), darījumu shēmu analīze, informācijas analīze, apkopšana un uzturēšana par pazīmēm, pēc kurām var identificēt potenciālu krāpšanas gadījumu u.c.;
- c) **informācijas, infrastruktūras, pakalpojumu, personu un tīkla drošība** (Regulas preambulas 49.p.), piemēram, videonovērošana, piekļuves sistēmām analīze, drošības draudu vai incidentu izmeklēšana, pakalpojuma lietotāju un apmeklētāju drošības pasākumi;
- d) **iekšēji administratīvie nolūki uzņēmuma ietvaros un uzņēmuma grupā** (Regulas preambulas 48.p.), piemēram, iekšējā komunikācija, vienota elektroniskā pasta un darbinieku kontaktinformācijas sistēma, finanšu pārvaldības nodrošināšana u.c.;
- e) **komersanta organizatoriskā pārvaldība**, piemēram, datu apstrāde, lai izveidotu un nodrošinātu finanšu vadību un izstrādātu riska vadības modeļus, klientu analīze, stratēģijas plānošana, sadarbības partneru vadības process, iekšējās organizācijas pārvalde un komersanta darbības efektivitātes nodrošināšana, reorganizācija;
- f) **sagatavošanās ārējiem auditiem, iekšējo auditu un iekšējo tematisko pārbaudžu veikšana**, piemēram, informācijas glabāšana revidentu, VID u.c. valsts iestāžu auditiem, iekšējo auditu, tematisko pārbaudžu, "due-diligence" veikšana;
- g) **pakalpojumu un produktu plānošana un attīstība**, piemēram, produktu/pakalpojumu tendenču analīze, lai nodrošinātu, plānotu un/vai uzlabotu pakalpojumus un/vai to darbību, tai skaitā dažādu lietojumprogrammu pilnveidošana, testēšana, atgriezeniskās saites iegūšana;
- h) **infrastruktūras, informācijas sistēmu darbības, integritātes un resursu nodrošināšana**, piemēram, iekārtu, sistēmu datu analīze, lai nodrošinātu, plānotu un/vai uzlabotu tās, tai skaitā dažādu lietojumprogrammu pilnveidošana, testēšana, atgriezeniskās saites iegūšana;
- i) **datu rezerves kopiju veidošana un izmantošana** ar mērķi mazināt biznesa riskus, kā arī, lai ievērotu personas datu apstrādes principos paredzēto pienākumu nodrošināt datu integritāti, tiek veikta elektroniskajās sistēmās esošo datu rezerves kopēšana un nepieciešamības gadījumā datu atjaunošana produkcijas vidē no izveidotajām kopijām. Komersantam jādefinē savu sistēmu datu rezerves kopiju veidošanas principu, glabāšanas termiņu un jānodrošina, ka gadījumos, kad tiek veikta datu atjaunošana produkcijā no veiktās rezerves kopijas, tiek nodrošināta to atjaunoto personas datu dzēšana, kuru apstrāde ir izbeigta pēc pēdējās datu kopijas veikšanas. Datu apstrādes pārtraukšana datu kopijās, kuras tiek veidotas ar mērķi nodrošināt datu integritāti, ir realizējami tiktāl, cik tas ir tehnoloģiski iespējams;
- j) **līguma saistību izpildes nodrošināšana**, piemēram, parādu piedziņas veikšana tiesas ceļā vai izmantojot ārpus tiesas parādu piedziņas pakalpojumu sniedzējus, vai parādus cedējot;

- k) *sniegto pakalpojumu kvalitātes un efektivitātes kontroles veikšana*, piemēram, Komersanta darbinieku sarunu ar klientiem audioierakstu veikšana;
- l) *mājaslapu, interneta vietņu un mobilo lietojumu ieviešana un uzlabošana*;
- m) *informācijas sistēmu pārbaude*, piemēram, ieviešot jaunu Komersanta darbībai un klientu apkalpošanai būtisku sistēmu, pēc sistēmas pārbaudes testa vidē pārejas periodā abas sistēmas darbojas paralēli, lai nodrošinātu darbības nepārtrauktību, datu precizitāti un sadarbību ar citām informācijas sistēmām;
- n) *komunikācija, mārketinga un sabiedriskās attiecības*, piemēram, tiešā tirgvedība (Regulas preambulas 47.p.), korporatīvo pasākumu organizēšana, lojalitāšu pasākumi, lojalitātes programmu izstrāde un īstenošana, komerciālo paziņojumu izplatīšana klientam par tādiem pašiem vai līdzīgiem pakalpojumiem;
- o) *statistika, pētniecība*, piemēram, lai noteiktu ekonomisko aktivitāti reģionos.

5.3. Komersants, darbojoties citu pakalpojumu sniegšanas sfērās (piemēram, audiovizuālā satura pakalpojumu nodrošināšanā, preču tirdzniecībā), kā arī nodrošinot specifiskas funkcijas (piemēram, personāla), papildus ņem vērā tajās specifiskas legītīmās intereses.

6. Personas datu apstrādes nolūks, izmantošana citiem nolūkiem

6.1. Ņemot vērā tehnoloģiju attīstību un ar elektronisko sakaru nozari saistītās blakus nozares, Komersanti var izmantot personas datus citiem nolūkiem, ja to paredz normatīvie akti vai arī par to ir saņemta attiecīga piekrišana no datu subjekta, vai arī konstatējot, ka apstrāde citā nolūkā ir savietojama ar nolūku, kādā personas dati sākotnēji tika vākti, un tas nerada negatīvākas sekas datu subjektam nekā sākotnējā apstrāde. Šādā gadījumā veic arī Vadlīniju 13. un 14. punktā norādītos datu subjekta informēšanas pienākumus.

Piemēram, par savietojamu nolūku būtu uzskatāma sākotnēji citam mērķim ievāktu personas datu turpmāka apstrāde statistikas nolūkos vai arī darījuma ietvaros no klienta saņemtu kontaktdatu izmantošana saziņai ar klientu, lai sadarbības ietvaros informētu klientu par nepabeigta darījuma statusu, piemēram, ja klients nav līdz galam veicis visas nepieciešamās darījuma apstiprināšanas darbības.

6.2. Par datu izmantošanu citiem nolūkiem neuzskata datu apstrādes veikšanu ar citiem tehnoloģiskajiem risinājumiem, ja vien nemainīgs ir palicis mērķis, kura sasniegšanai dati tika ievākti, un tiek turpināta datu apstrāde.

6.3. Par datu izmantošanu citiem nolūkiem neuzskata datu izmantošanu nolūkiem, kas padara pakalpojumu sniegšanu efektīvāku, pēta vai veicina tā attīstību vai to uzlabo, kā arī sniedz attiecīgā Komersanta novērtējumu, piemēram, datu izmantošana:

- a) aptaujām par Komersanta pakalpojumiem, to īpašībām gan līguma spēkā esamības laikā, gan pēc līguma darbības beigām;
- b) klientu apmierinātības novērtējumam par saņemtajiem pakalpojumiem, tostarp, lai sazinātos ar klientu, noskaidrotu klienta viedokli par esošo sadarbību un uzklaustu klienta turpmākās vēlmes u.tml.

6.4. Tā kā sīkdatņu (cookies) apstrāde izriet no mūsdienīgas tehnoloģiju attīstības iespējām un tirgzinības pamatprincipiem, mājas lapas darbības nodrošināšanai un statistikas nolūkiem nepieciešamo sīkdatņu apstrāde nav uzskatāma par datu izmantošanu citiem nolūkiem, un šo sīkdatņu lietošanas tiesiskais pamatojums ir Komersanta legītīmās intereses. Savukārt sīkdatņu izmantošanai mārketinga nolūkiem ir nepieciešama klienta piekrišana.

6.5. Saņemot attiecīgu datu subjekta piekrišanu, Komersants var dalīties ar zināšanām par klientu uzvedību ar citiem uzņēmumiem un organizācijām šo uzņēmumu un organizāciju mārketinga un pētnieciskiem nolūkiem. Komersants atkarībā no nolūka var atsevišķi lūgt datu subjekta piekrišanu, piemēram, datu nodošanai trešajai personai, un/vai datu analīzes veikšanai trešās personas vajadzībām. Piekrišana nav nepieciešama, ja datu apstrāde tiek veikta anonimizētā veidā.

7. Bērnu datu aizsardzība un informācijas sniegšana bērnam kontekstā ar informācijas sabiedrības pakalpojumiem

7.1. Ja attiecībā uz informācijas sabiedrības pakalpojumu tiešu sniegšanu bērnam Komersants uz piekrišanas pamata apstrādā bērna datus, kurš ir jaunāks par Fizisko personu datu apstrādes likumā piekrišanas sniegšanai noteikto minimālo vecumu 13 gadiem, Komersants iegūst piekrišanu vai apstiprinājumu no personas, kuras aizbildnībā atrodas bērns.

7.2. Gadījumā, kad saskaņā ar tiesību aktiem bērnu datu apstrādei ir nepieciešama personas, kuras aizbildnībā atrodas bērns, piekrišana, Komersants pieliek saprātīgas pūles, ņemot vērā Komersanta rīcībā esošo informāciju un tehniskos resursus, lai pārbaudītu, vai piekrišanu ir devusi vai apstiprinājusi persona, kuras aizbildnībā atrodas bērns. Iegūstot piekrišanu, izmanto proporcionālu pieeju, lai neradītu situāciju, kad bērna aizbildņu dati piekrišanas iegūšanas nolūkā tiktu apstrādāti lielākā apjomā, nekā tas būtu samērīgi ar apstrādes pamatnolūku.

7.3. Vācot bērna datus un iegūstot bērna piekrišanu pakalpojuma tiešas sniegšanas bērnam gadījumā, Komersants sniedz Vadlīniju 13. un 14. punktā minēto informāciju kopsakarā ar Regulā ietverto regulējumu, cik iespējams, izmantojot skaidru, vienkāršu un bērnam saprotamu valodu (vajadzības gadījumā arī vizualizāciju).

7.4. Sniedzot informācijas sabiedrības pakalpojumus uz piekrišanas pamata tieši bērniem, kuri ir sasnieguši Fizisko personu datu apstrādes likumā noteikto minimālo vecumu – vismaz 13 gadus, Komersants veic piemērotus pasākumus, lai pārliecinātos, ka lietotājs (bērns) atbilst noteiktajam piekrišanas sniegšanas vecumam un šāds datu subjekta vecums ir samērīgs ar konkrētās apstrādes darbību veidu un riskiem, kam var būt pakļauts datu subjekts (bērns).

7.5. Komersantam ir tiesības izvēlēties un noteikt saprātīgas un samērīgas metodes piekrišanas iegūšanai, tai skaitā Komersants izvēlas metodes, kas sniedz iespēju pārbaudāmā veidā pierādīt piekrišanas saņemšanas faktu.

7.6. Bērnu tiesības uz informācijas pieejamību un pakalpojumu izmantošanu Komersants īsteno godprātīgā veidā, ievērojot negodīgas komercprakses aizlieguma regulējumā un reklāmu jomas normatīvajos aktos noteikto bērnu (personu, kas jaunākas par 18 gadiem) aizsardzību kontekstā ar komerciālu piedāvājumu satura atveidojumu un adresēšanas (tiešas vēršanās) ierobežojumiem.

IV DATU SUBJEKTA TIESĪBU ĪSTENOŠANA

8. Saskaņā ar Regulu, datu subjektam ir šādas tiesības:

- a) tiesības uz informāciju;
- b) piekļuves tiesības;
- c) tiesības labot;
- d) tiesības uz dzēšanu (tiesības "tikt aizmirstam");
- e) tiesības ierobežot apstrādi;
- f) tiesības uz datu pārnēsamību;
- g) tiesības iebilst;
- h) tiesības attiecībā uz automatizētu lēmumu pieņemšanu.

9. Par datu subjektu attiecībās ar Komersantu, t.sk. datu subjekta tiesību izpildes kontekstā, ir uzskatāma:

- a) persona, kuras datus Komersants ir ieguvis, lai nodrošinātu elektronisko sakaru pakalpojuma līguma noslēgšanu vai izvērtētu personas atbilstību līguma slēgšanai;
- b) persona, ar kuru Komersants ir noslēdzis elektronisko sakaru pakalpojumu līgumu neatkarīgi no līguma noslēgšanas formas (klients);
- c) citā veidā reģistrēta un identificējama persona, ja pakalpojuma sniegšanai neslēdz rakstveida līgumu, bet sadarbību ar konkrēto personu apstiprina, izmantojot citus līdzekļus, piemēram, elektronisko sakaru līdzekļus, personai reģistrējoties mājas lapā vai Komersanta pašapkalpošanās portālā vai citā datu subjektu skaidri identificējamā veidā;
- d) persona, kura ir veikusi rakstveida saziņu ar Komersantu, piemēram, iesniedzot pieprasījumu.

10. Elektronisko sakaru nozarē datu subjekta tiesības kontekstā ar elektronisko sakaru metadatiem (noslodzes datiem) īsteno tiktāl, cik tas ir tiesiski pamatoti, un konkrētie dati ir uzskatāmi par personas datiem, vienlaikus ievērojot, ka saskaņā ar normatīvajiem aktiem elektronisko sakaru jomā datu subjektam nav tiesību piekļūt noslodzes datiem un izdarīt tajos labojumus. Šis ierobežojums neattiecas uz datu subjekta tiesībām saņemt informāciju, kas kontekstā ar izmantotajiem pakalpojumiem ir ietverama datu subjekta rēķina informācijā.

11. Datu subjekta tiesības neattiecas uz datu apstrādi, kas tiek veikta tīkla un pakalpojuma tehniskās darbības nodrošināšanai, kas noteikti starptautiskajos standartos, piemēram, GSMA un ITU standarti. Tīkla darbības nodrošināšanā tiek apstrādāta tehniska informācija, kura ir nepieciešama elektronisko sakaru, savienojumu un datu plūsmas nodrošināšanai. Šāda tehniskā informācija nav uzskatāma par personas datiem, un tīkla darbības nodrošināšana nav uzskatāma par personas datu apstrādi. Piemēram, par personas datiem nav uzskatāmi elektronisko sakaru metadati, kas rodas, tehnoloģijām savstarpēji sazinoties pakalpojumu sniegšanas ietvaros, bet kas netiek apstrādāti Komersanta sistēmās kā konkrēta datu subjekta identificējoši dati, un to sasaistei ar konkrēto datu subjektu būtu jāpiemēro nesamērīgas pūles un identificēšana (papildu datu apstrāde) būtu jāveic tikai un vienīgi, lai izpildītu par šādiem datiem saņemtu pieprasījumu.

12. Tiesības uz informāciju

12.1. Iegūstot personas datus, datu subjektam sniedz Regulā paredzēto informāciju kopsakarā ar Vadlīniju 13. un 14. punktos minēto. Piemēram, informācija var tikt sniegta Komersanta privātuma politikā vai Komersants nodrošina šīs informācijas saņemšanu komunikācijas laikā ar personu, piemēram, klātienē vai pa telefonu.

12.2. Komersants informē datu subjektu par to, kur ir iespējams iepazīties ar Komersanta privātuma politiku, nodrošinot, ka tajā ir pieejama informācija par datu subjekta tiesībām.

13. Informācija, ko sniedz datu subjektiem gadījumos, kad dati iegūti no datu subjekta

13.1. Komersants nodrošina, ka attiecībā uz personas datiem, kurus tas kā pārzinis ieguvis no datu subjekta kodo-līgā, pārredzamā, saprotamā un viegli pieejamā veidā, izmantojot skaidru un vienkāršu valodu, tiek sniegta tālāk minētā informācija:

- a) pārziņa nosaukums, reģistrācijas numurs komercreģistrā, juridiskā adrese, firma, ja tā atšķiras no juridiskās personas nosaukuma;
- b) datu aizsardzības speciālista, ja tāds ticis iecelts, kontaktinformācija (piemēram, e-pasta adrese);
- c) apstrādes nolūki, kam paredzēti personas dati, kā arī apstrādes juridiskais pamats;
- d) personas datu saņēmēji vai saņēmēju kategorijas, ja tādi ir;
- e) informācija, ka pārzinis paredz nosūtīt personas datus uz trešo valsti vai starptautisku organizāciju, un informācija par to, ka eksistē vai neeksistē Komisijas lēmums par aizsardzības līmeņa pietiekamību vai Regulas 46. vai 47. panta vai 49. panta 1.punkta otrajā daļā minētās nosūtīšanas gadījumā atsauce uz atbilstošām vai piemērotām garantijām, un informācija par to, kā saņemt datu kopiju vai to, kur tie ir darīti pieejami;
- f) personas datu glabāšanas termiņš vai, ja tas nav iespējams, kritēriji, kas tiks izmantoti termiņa noteikšanai;
- g) tas, ka pastāv tiesības pieprasīt pārzinim piekļuvi datu subjekta personas datiem un to labošanu, dzēšanu vai apstrādes ierobežošanu attiecībā uz datu subjektu vai tiesības iebilst pret apstrādi, kā arī tiesības uz datu pārnēsamību;
- h) ja apstrāde pamatojas uz Regulas 6. panta 1. punkta a) apakšpunktu vai 9. panta 2. punkta a) apakšpunktu, t.i. datu apstrāde tiek veikta, pamatojoties uz datu subjekta piekrišanu, – tiesības jebkurā brīdī atsaukt piekrišanu, neietekmējot tādas apstrādes likumīgumu, kuras pamatā ir pirms atsaukuma sniegta piekrišana;
- i) tiesības iesniegt sūdzību uzraudzības iestādei. Komersants pēc izvēles var pievienot arī papildu norādi par to, uz kā adresi datu subjekts var nosūtīt rakstveida iesniegumu Datu valsts inspekcijai;
- j) informācija, vai personas datu sniegšana ir noteikta saskaņā ar likumu vai līgumu, vai tā ir priekšnosacījums, lai līgumu noslēgtu, kā arī informācija par to, vai datu subjektam ir pienākums personas datus sniegt, un kādas sekas var būt gadījumos, kad šādi dati netiek sniegti;
- k) tas, ka pastāv automatizēta lēmumu pieņemšana, tostarp profilēšana, kas minēta Regulas 22. panta 1. un 4. punktā, un – vismaz minētajos gadījumos – informācija par profilēšanas mērķi un tās rezultātā pieņemtā lēmuma paredzamajām sekām attiecībā uz datu subjektu.

13.2. Var uzskatīt, ka Komersants ir izpildījis Regulas 13.panta prasības kopsakarā ar Vadlīniju 13.1. punktā paredzēto informēšanas pienākumu, ja Komersants ir izstrādājis privātuma politiku, kura ir publicēta tā mājas lapā, tajā ir ietverta vismaz Vadlīniju 13.1. punktā minētā informācija un Komersants nodrošina, ka privātuma politikā mājas lapā redzamā vietā ir vienmēr pieejama informācija par datumu, kad privātuma politika ir tikusi pēdējo reizi aktualizēta.

Komersants nodrošina, ka privātuma politika nav pārmērīgi gara un ir uzrakstīta lakoniskā, viegli uzveramā valodā, ņemot vērā konkrētā Komersanta darbības specifiku. Kad privātuma politikā tiek izdarīti grozījumi, Komersanta mājas lapā redzamā vietā uzskatāmi un lakoniski nodrošina informācija par faktu, ka izdarīti grozījumi. Vadlīniju 13.1.a) punktā minēto informāciju Komersants atbilstoši attiecīgās situācijas un informācijas specifikai un apjomam var papildus sniegt datu subjektam arī nepastarpināti (piemēram, izvietojot to attiecīgajā Komersanta interneta vietnes izvēlnē vai izvietojot to pieejamību Komersanta telpās), uzsākot datu iegūšanu no datu subjekta. Lai atvieglotu datu subjektam informācijas uztveramību, privātuma politiku var veidot sadaļās, piemēram, sākotnēji attēlojot kopsavilkuma veidā būtiskāko informāciju un dodot iespēju datu subjektam atvērt plašāku aprakstu detalizētai informācijas ieguvei.

13.3. Komersants nodrošina, ka gadījumos, kad tas plāno iegūt personas datus turpmāk apstrādāt citā nolūkā, kas nav savietojams ar nolūku, kādā personas dati tika vākti, datu subjekts pirms minētās turpmākās apstrādes

tiek informēts par attiecīgo citu nolūku un viņam tiek sniegta visa attiecīgā papildu informācija atbilstoši Regulas un Vadlīniju prasībām tālāk norādītajos veidos:

- a) veicot izmaiņas elektronisko sakaru komersanta privātuma politikā mājas lapā, nodrošinot Komersanta mājas lapā labi redzamā vietā informāciju par to, ka privātuma politika tikusi grozīta vai papildināta, norādot grozījumu izdarīšanas datumu;
- b) gadījumos, kad datu subjektam ir izveidots pašapkalpošanās profils, Vadlīniju 13.3. punkta ievadā norādīto informāciju papildus ievieto attiecīgā datu subjekta pašapkalpošanās profilā.

13.4. Komersantam nav jāizpilda papildu datu subjekta informēšanas pienākumi, ja informācija par plānoto personas datu apstrādi jau ir datu subjekta rīcībā. Piemēram, ir uzskatāms, ka informēšanas pienākums ir izpildīts, ja datu subjekts sāk pie Komersanta lietot jaunu pakalpojumu, attiecībā uz kuru informācija ir nodrošināta elektronisko sakaru Komersanta mājas lapā ievietotajā privātuma politikā un tiek nodrošināta klienta informēšana par privātuma politiku, piemēram, pievienojot saiti uz to.

14. Informācija, ko sniedz datu subjektiem gadījumos, kad dati nav iegūti no datu subjekta

14.1. Komersants nodrošina, ka attiecībā uz personas datiem, kurus tas kā pārzinis nav ieguvis no datu subjekta, datu subjektam kodolīgā, pārredzamā, saprotamā un viegli pieejamā veidā, izmantojot skaidru un vienkāršu valodu, tiek sniegta informācija, kas norādīta Regulas 14.pantā kopsakarā ar Vadlīniju 13.1. punktu.

14.2. Papildu Vadlīniju 14.1. punktā norādītajai informācijai Komersants sniedz datu subjektam informāciju par personas datu kategoriju un to, no kāda avota personas dati ir iegūti, un informāciju par to, vai dati iegūti no publiskiem avotiem.

14.3. Gadījumos, kad Komersants datus par datu subjektu no trešajām personām iegūst pirms līguma noslēgšanas ar datu subjektu un līguma noslēgšanas vajadzībām, ir uzskatāms, ka Komersants ir izpildījis Vadlīniju 14.1. – 14.2. punktā paredzēto informēšanas pienākumu, ja attiecīgā informācija ir iekļauta tā izstrādātajā privātuma politikā, kas sagatavota un darīta zināma datu subjektam atbilstoši Vadlīnijās noteiktajam.

14.4. Gadījumos, kad Komersants datus par datu subjektu no trešajām personām vai publiskiem avotiem iegūst līgumattiecību laikā, Komersants pēc iespējas nodrošina, ka datu subjektam Vadlīniju 14.1.–14.2. punktā noteiktā informācija tiek sniegta pirms attiecīgo darbību veikšanas, kuru veikšanai Komersants veiks papildu datu iegūšanu, piemēram, papildu pakalpojumu sniegšanas uzsākšanas. Informēšanas pienākums ir uzskatāms par izpildītu, ja:

- a) Komersants attiecīgā gadījumā ir veicis izmaiņas tā privātuma politikā un nodrošinājis savā mājas lapā labi pārredzamā vietā informāciju par to, ka privātuma politika tikusi aktualizēta, norādot grozījumu izdarīšanas datumu, kā arī nodrošinot īsu, viegli uztveramu, kodolīgu informāciju par grozījumu būtību;
- b) gadījumos, kad datu subjektam ir izveidots pašapkalpošanās profils, Vadlīniju 14.4.a) punktā minētā informācija var tikt papildus ievietota attiecīgā datu subjekta pašapkalpošanās profilā vai nodrošināta citā datu subjektam pieejamā veidā, piemēram, kā paziņojums rēķinā.

14.5. Gadījumos, uz kuriem nav attiecināms Vadlīniju 14.3.–14.4. punkts, Komersants nodrošina, ka datu subjektam Vadlīniju 14.1.–14.2. punktā norādītā informācija tiek sniegta:

- a) saprātīgā termiņā pēc personas datu iegūšanas, bet vēlākais mēneša laikā, ņemot vērā konkrētos apstākļus, kādos personas dati tiek apstrādāti;
- b) ja personas datus ir paredzēts izmantot saziņai ar datu subjektu, vēlākais tad, kad ar minēto datu subjektu notiek pirmā saziņa;
- c) vēlākais tad, kad personas dati pirmo reizi tiek izpausti, ja tos paredzēts izpaust citam saņēmējam.

14.6. Ja Komersants paredz personas datus apstrādāt citā nolūkā, kas nav nolūks, kādā personas dati tiek iegūti, pārzinis pirms minētās turpmākās apstrādes informē datu subjektu par citu nolūku un sniedz tam visu attiecīgo papildus informāciju atbilstoši Vadlīniju 13.1.f) –13.1.k) punktā un 14.2. punktā norādītajam, veicot darbības, kas norādītas Vadlīniju 14.4. vai 14.5. punktā.

14.7. Komersantam nav jāpiemēro Vadlīniju 14.1. – 14.6. punktā paredzētais, ja:

- a) attiecīgā informācija jau ir datu subjekta rīcībā;
- b) informācijas sniegšana datu subjektam nav iespējama vai tas prasītu nesamērīgas pūles. Īpaši attiecībā uz apstrādi arhivēšanas nolūkos sabiedrības interesēs, zinātniskās vai vēsturiskās pētniecības nolūkos vai statistikas nolūkos, ievērojot Regulas 89. panta 1. punktā minētos nosacījumus un garantijas, ciktāl tie varētu neļaut vai būtiski traucēt sasniegt minētās apstrādes mērķus. Šādos gadījumos pārzinis veic atbilstošus pasākumus, lai aizsargātu datu subjekta tiesības un brīvības un legītimās intereses, tostarp darot informāciju publiski pieejamu. Neskaidrību novēršanai par nesamērīgām pūlēm elektronisko sakaru nozarē tiks uzskatīti gadījumi, ja informāciju datu subjektiem būtu nepieciešams nodrošināt jebkādā citā veidā, izņemot Vadlīniju 13.3.a) un 13.3.b) punktā minētajos veidos;

- c) datu iegūšana vai izpaušana ir skaidri paredzēta Eiropas Savienības vai dalībvalstu normatīvajos aktos, kuri piemērojami pārzinim un kuros ir paredzēti atbilstoši pasākumi datu subjekta leģitīmo interešu aizsardzībai, piemēram, attiecībā uz saglabājamo datu nodrošināšanas pienākumu tiesību aizsardzības iestādēm atbilstoši normatīvajos aktos elektronisko sakaru jomā paredzētajiem nosacījumiem; vai
- d) ir jāsaglabā personas datu konfidencialitāte, ievērojot dienesta noslēpuma glabāšanas pienākumu, ko reglamentē ar ES vai dalībvalsts tiesību aktiem, ieskaitot statūtos noteikto pienākumu glabāt noslēpumu.

15. Piekļuves tiesības

15.1. Komersants privātuma politikā nodrošina informāciju par to, ka datu subjektam ir tiesības saņemt no Komersanta apstiprinājumu par to, vai attiecībā uz datu subjektu tiek vai netiek apstrādāti personas dati, kā arī par to, ka gadījumā, ja dati tiek apstrādāti, datu subjektam ir tiesības piekļūt attiecīgajiem datiem un saņemt šādu informāciju:

- a) apstrādes nolūki;
- b) apstrādāto personas datu kategorijas;
- c) personas datu saņēmēji vai saņēmēju kategorijas, kam personas dati ir izpausti vai kam tos izpaudis, jo īpaši saņēmēji trešajās valstīs vai starptautiskās organizācijās;
- d) ja iespējams, personas datu glabāšanas termiņš (laikposms) vai, ja nav iespējams, kritēriji, ko izmanto minētā termiņa noteikšanai;
- e) tas, ka pastāv tiesības pieprasīt no pārzinā datu subjekta personas datu labošanu, dzēšanu, personas datu apstrādes ierobežošanu vai tiesības iebilst pret šādu apstrādi;
- f) tiesības iesniegt sūdzību uzraudzības iestādei. Komersants pēc izvēles var pievienot arī papildu norādi par to, uz kādu adresi datu subjekts var nosūtīt rakstveida iesniegumu Datu valsts inspekcijai;
- g) visa pieejamā informācija par datu avotu, ja personas dati netiek vākti no datu subjekta;
- h) tas, ka pastāv automatizēta lēmumu pieņemšana, tostarp profilēšana, kas minēta Regulas 22. panta 1. un 4. punktā, un – vismaz minētajos gadījumos – jēgpilna informācija par tajā ietvertu loģiku, kā arī šādas apstrādes nozīmīgumu un paredzamajām sekām attiecībā uz datu subjektu;
- i) ja personas datus nosūta trešajai valstij vai starptautiskai organizācijai, datu subjektam ir tiesības saņemt informāciju par atbilstošām garantijām, ko saistībā ar datu nosūtīšanu piemēro, ievērojot Regulas 46. pantu.

15.2. Pēc datu subjekta pieprasījuma saņemšanas Komersants kā pārzinis nodrošina datu subjektam apstrādē esošo personas datu kopiju. Par visām papildu kopijām, ko pieprasa datu subjekts, Komersants var iekasēt saprātīgu samaksu, kas balstīta uz administratīvajām izmaksām. Ja datu subjekts pieprasījumu iesniedz elektroniskā formā un ja vien datu subjekts nepieprasa citādi, informāciju sniedz plaši izmantotā elektroniskā formātā.

15.3. Gadījumos, kad Komersants apstrādā lielu informācijas apjomu saistībā ar datu subjektu, tam pirms datu kopijas izsniegšanas ir tiesības pieprasīt datu subjektam precizēt, uz kuru informāciju un kurām apstrādes darbībām datu subjekta pieprasījums ir attiecināms. Datu subjekts var saņemt informāciju par viņa personas datu saņēmējiem vai saņēmēju kategorijām, kam personas dati ir izpausti pēdējo divu gadu laikā.

15.4. Atbildot uz datu subjekta pieprasījumu saņemt apstrādē esošo personas datu kopiju, Komersants šo kopiju sagatavo tādā veidā, lai nodrošinātu sava komercnoslēpuma, intelektuālā īpašuma tiesību, jo īpaši autortiesību, ar ko aizsargāta programmatūra, aizsardzību. Komersantam ir tiesības atteikt datu subjektam izsniegt savu apstrādāto datu kopiju tādā veidā, kas var aizskart minētās elektronisko sakaru komersanta leģitīmi aizsargājamās tiesības. Apstrādē esošo personas datu kopija tiek izsniegta, ja ir nodrošināta datu subjekta nepārprotama identifikācija.

15.5. Nodrošinot atbildi uz datu subjekta pieprasījumu, Komersants neiekļauj informāciju, kas var nepamatoti skart trešās personas vai arī kuras izpaušana ir ierobežota ar normatīvo aktu regulējumu. Piemēram, Komersants ievēro elektronisko sakaru jomas regulējuma prasības, kas nosaka, ka, izņemot, ja normatīvajos aktos noteikts citādi, Komersantam nav tiesību izpaust informāciju par faktu, ka noslodzes/ saglabājamie dati pieprasīti vai nodoti attiecīgajām kompetentajām institūcijām, kā arī informāciju par lietotājiem vai abonentiem, attiecībā uz kuriem saglabājamie dati pieprasīti vai nodoti. Komersants, atbildot uz datu subjekta informācijas vai datu kopijas izsniegšanas pieprasījumu, ievēro citos normatīvajos aktos paredzētos specifiskos ierobežojumus un nodrošina, ka datu subjektam netiek atklāta informācija par to, vai par datu subjektu ir tikuši saņemti pieprasījumi attiecībā uz saglabājamo datu izsniegšanu kompetentajām iestādēm, ne arī par to, kādi dati tām tikuši sniegti.

15.6. Datu subjekts var prasīt datu labošanu, dzēšanu, ievērojot vispārīgās Regulas prasības (piemēram, dzēšanas tiesību neīsteno attiecībā uz apstrādi, ko veic uz likuma pamata vai sabiedrības interešu nodrošināšanai), tomēr samērīga to izpilde ietver to, ka netiek laboti un dzēsti sistēmu darbībai un integritātei nepieciešamie dati, pie-

mēram, logfailu dati vai sistēmu drošībai nepieciešamās datu kopijas, jo tas būtu pretrunā ar šo datu būtību un lietošanas mērķi un prasītu nesamērīgas pūles un izmaksas no Komersanta, kā arī varētu radīt risku personas datu integritātei un drošībai.

16. Atbildes uz datu subjekta pieprasījumiem sniegšanas forma un termiņš

16.1. Atbildi uz pieprasījumu Komersants nodrošina rakstiski vai citā veidā, tostarp, –vajadzības gadījumā – elektroniskā formā. Sniedzot atbildi uz datu subjekta pieprasījumu, Komersants nodrošina, ka atbilde tiek sniegta nepārprotami identificējamam datu subjektam.

16.2. Komersants nodrošina atbildes sniegšanu uz pieprasījumu bez nepamatotas kavēšanās, bet ne vēlāk kā mēneša laikā pēc pieprasījuma saņemšanas. Vajadzības gadījumā minēto termiņu var pagarināt vēl uz diviem mēnešiem, ņemot vērā pieprasījumu sarežģītību un skaitu. Komersants informē datu subjektu par jebkuru šādu pagarinājumu un kavēšanās iemesliem mēneša laikā pēc pieprasījuma saņemšanas. Ja datu subjekts pieprasījumu iesniedz elektroniskā formā, informāciju, ja iespējams, sniedz plaši izmantotā elektroniskā formātā, izņemot, ja datu subjekts pieprasa to citādā veidā.

16.3. Ja Komersants neveic darbību, ko pieprasījis datu subjekts, Komersants bez kavēšanās un vēlākais mēneša laikā pēc pieprasījuma saņemšanas informē datu subjektu par darbības neveikšanas iemesliem un par iespēju iesniegt sūdzību uzraudzības iestādei.

16.4. Komersants pēc iespējas mēģina veikt visas iespējamās darbības, lai īstenotu Regulā un datu subjektam Vadlīnijās minēto tiesību īstenošanu. Gadījumos, kad Komersants atbilstoši Regulas 11. panta pirmajai un otrajai daļai vairs neapstrādā tādus datus, kas ļauj identificēt datu subjektu, Komersants datu subjekta pieprasījumus izpilda tikai tādos gadījumos, kad datu subjekts pats iesniedz papildu informāciju, kas ļauj viņu identificēt. Komersants informē datu subjektu, no kura saņemts pieprasījums, ja konkrētā pieprasījuma ietvaros datus nevar identificēt un, ja tas ir iespējams un konkrētajai situācijai piemērojams, informē datu subjektu par papildu nepieciešamo informāciju datu subjekta identifikācijai.

16.5. Vadlīniju 13. un 14. punktus noteiktā informācija, kā arī atbildes uz datu subjekta paredzētajiem pieprasījumiem (Vadlīniju 15. punkts) datu subjektam tiek nodrošināta bez maksas. Tomēr, ja datu subjekta pieprasījumi ir acīmredzami nepamatoti vai pārmērīgi, Komersantam ir tiesības:

- a) pieprasīt saprātīgu samaksu, ņemot vērā administratīvās izmaksas, kas saistītas ar datu subjekta pieprasījuma izpildīšanu; vai
- b) atteikties izpildīt pieprasījumu.

16.6. Par datu subjekta pieprasījumu Regulas izpratnē nav uzskatāms pieprasījums sniegt izziņas, kas paredzētas tālākai iesniegšanai trešajai personai, vai arī informācijas sniegšana speciālā datu subjekta noteiktā saturā vai formātā, kas nav pieejams standarta veidā un Komersantam ir speciāli jāveido, kā arī pieprasījums sniegt informāciju regulāri, piemēram, katru mēnesi kā papildu pakalpojumu.

16.7. Ja datu subjekta pieprasījums ir nepamatots vai pārmērīgs, bet tehniski ir izpildāms, Komersantam ir tiesības prasīt ar pieprasījuma izveidi saistīto pamatoto izdevumu atlīdzināšanu. Izdevumus nosaka kontekstā ar pieprasījuma atbildes gatavošanas sarežģītību, piemēram, izveides ilgumu, izmantojamo materiālu izmaksām, piesaistāmo ekspertu skaitu un izmaksām.

16.8. Datu subjekta pieprasījumu var uzskatīt par pārmērīgu, piemēram, ja var secināt, ka datu subjekts savas tiesības izmanto nelabticīgi, piemēram, ja pieprasījuma mērķis ir nevis saņemt informāciju, bet radīt Komersantam nepamatotu noslodzi, ja pieprasījums ir nekonkrēts, pārmērīgi apjomīgs vai ja pieprasījumi tiek iesniegti pārmērīgi bieži, vērtējot konkrētos apstākļus.

16.9. Ja Komersantam ir pamatotas šaubas par tās fiziskās personas identitāti, kura iesniedz Vadlīniju 15. punktā minēto piekļuves pieprasījumu, Komersants lūdz datu subjektam iesniegt papildu informāciju par datu subjekta identitāti.

17. Automatizēti lēmumi, profilēšana

17.1. Elektronisko sakaru nozarē veicot profilēšanu, atbilstoši Regulā (4.panta 4.punkts) dotajam definējumam ņem vērā to, ka atbilstoši pakalpojumu sniegšanas un piedāvāšanas būtībai par profilēšanu netiek atzīta datu subjektu grupēšana pēc atsevišķiem kritērijiem: (piemēram, pakalpojuma veids (mobilais vai fiksētais tīkls u.tml.), apmaksas veids (priekšapmaksa, pēcapmaksa u.tml.) vai faktu pārbaude (piemēram, parādu statuss, pakalpojumu esamība u.tml.).

17.2. Profilēšanas ierobežojumi saskaņā ar Regulu (22. panta 1. punkts) un atbilstoši institūciju vadlīnijām, kas skaidro Regulas piemērošanu, attiecas tikai saistībā ar lēmumu, kas būtiski ietekmē datu subjekta tiesības un brīvības pieņemšanu. Profilēšana informācijas, statistikas vai uzņēmuma stratēģijas izstrādes vajadzībām nav ierobežota.

17.3. Gadījumos, kad Komersants veic automatizētu datu apstrādi, ņem vērā, ka saskaņā ar institūciju vadlīnijām, kas skaidro Regulas piemērošanu, automatizētu lēmumu veidi ir pilnībā automatizēti un daļēji automatizēti (lēmumi, kuros pēc datu apstrādes automatizētajās sistēmās seko pārziņa darbinieka lēmums (piemēram, lēmumi par kredītu piešķiršanu) vai lēmumi, kur darbinieks veic pārbaudi par automātiski apstrādāto informāciju). Veicot automatizētu datu apstrādi, Komersants ievieš procesu, kura ietvaros pēc datu subjekta prasības automatizēta lēmuma rezultātu pārskata Komersanta pārstāvis (piemēram, darbinieks).

17.4. Vairumā gadījumu Komersantu veiktās automatizētās apstrādes un to rezultātā pieņemtie lēmumi ir saistīti ar elektronisko sakaru pakalpojumu efektīvu nodrošināšanu un pārdošanu, īstenojot Komersanta leģitīmās intereses un īstenojot no līguma ar Klientu izrietošo pienākumu izpildi. Šie lēmumi nerada ietekmi uz datu subjekta tiesībām (Regulas 22. panta 1. punkts) vispār vai arī tā nav būtiska.

17.5. Ar ietekmi uz datu subjekta tiesībām saprot tiesisku seku radīšanu, tostarp juridisku ierobežojumu radīšanu, savukārt, tā var būt būtiska, ja tādā mērā ietekmē datu subjektu, ka piemēram, datu subjektam nodrošinātais pakalpojums vai iespēja saņemt pakalpojumu nav pieejama vispār, kas padara viņa līguma izpildi neiespējamu. Par lēmumu ar būtisku ietekmi uz datu subjekta tiesībām un brīvībām netiek uzskatīti lēmumi, kuru pieņemšana ir noteikta līgumos, kas noslēgti ar Klientu, vai pakalpojuma lietošanas noteikumos (piemēram, pakalpojuma apstūrēšana, ja Klients ir izsmēlis konkrētā pakalpojuma izmantošanas finansiālo vai vienību limitu).

17.6. Ja profilēšanas un automatizēto lēmumu rezultātā datu subjektam vai datu subjektu grupai tiek izteikts noteikts piedāvājums, Komersants nodrošina, ka piedāvājuma izteikšanas kritēriji nav diskriminējoši, piemēram, netiek nepamatoti balstīti uz atšķirīgas attieksmes aizlieguma kritērijiem, ir pārbaudāmi un salīdzināmi, kā arī datu subjektam ir tiesības uz pieņemtā automatizētā lēmuma izvērtēšanu ar Komersanta pārstāvja (piemēram, darbinieka) līdzdalību.

17.7. Profilēšana var būt saistīta ar komerciālo paziņojumu nosūtīšanu:

- a) komerciālu paziņojumu nosūtīšana bez padziļinātas individuālas profilēšanas (piemēram, e-pastu vai SMS izsūtīšana saviem klientiem vai attiecīgā pakalpojuma saņēmējiem, ar ko attiecīgajam Komersantam ir līgumattiecības) saskaņā ar Regulas 21.panta trešo daļu ir atļauta, vienlaikus vienmēr jānodrošina datu subjekta tiesības atteikties no komerciālu paziņojumu saņemšanas;
- b) komerciālo paziņojumu nosūtīšana saviem klientiem, ar ko attiecīgajam Komersantam ir līgumattiecības, ietverot profilēšanu saskaņā ar Regulas 22. panta 1. punktu pieļaujama gadījumos, kad netiek pieņemts automatizēts lēmums, kas būtiski ietekmē datu subjekta tiesības (piemēram, informācijas nosūtīšana savu klientu mērķa grupām ar informāciju par jaunumiem, nepiešķirot jaunas tiesības).

17.8. Tiesiskais pamats pieņemt pilnībā automatizētus lēmumus attiecībā uz datu subjektu var būt līgumu noslēgšana vai izpilde, normatīvajos aktos noteiktās pārziņa tiesības, datu subjekta nepārprotama piekrišana.

17.9. Tiesiskais pamats attiecībā uz profilēšanu, ja tā tiek veikta ar fiziskas personas (pārziņa darbinieka) iesaisti, var būt jebkurš no Regulas 6.pantā minētajiem pamatojumiem, tostarp pārziņa leģitīmās intereses.

V TEHNOLOĢISKIE DATU AIZSARDZĪBAS NODROŠINĀŠANAS ASPEKTI

18. Komersants īsteno tehnoloģiskos un organizatoriskos informācijas drošības pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu apstrādāto personas datu drošību, integritāti, konfidencialitāti un pieejamību, ievērojot ES un dalībvalstu tiesību aktos noteiktās specifiskās prasības datu aizsardzībai elektronisko sakaru nozarē. Piemēram, IT infrastruktūras un datortehnikas apkalpošanas nozarē, ņemot vērā konkrētās apstrādes riskus un tehniskās iespējas, var piemērot šādus pasākumus (vai daļu no tiem):

- a) dokumentēt un uzturēt aktuālas pakalpojumu sniegšanas procedūras;
- b) apstrādes laikā izmantot programmatūras risinājumu versijas, kuras nodrošina Regulas prasībām atbilstošu datu aizsardzību, tostarp, to funkcionalitāti ir iespēja regulāri atjaunot (pielāgot) aktuālajām drošības prasībām;
- c) ja sniegtais pakalpojums ietver datu rezerves kopiju izveidi un datu atjaunošanu, nodrošināt, ka datu rezerves kopijas tiek uzglabātas aizsargātā veidā un tiek veikta datu faktiskās atjaunošanas pārbaude;
- d) nodrošināt, ka apstrādes nolūkam nepieciešamie sistēmu lietotājkontu dati pie apstrādātāja tiek uzglabāti aizsargātā veidā un piekļuve tiem tiek uzskaitīta aizsargātos auditācijas pierakstos;
- e) apstrādē izmantot sistēmu un datu kopijas no primārās servertelpas (datu centra) ģeogrāfiski nošķirtā vietā, kur tiek nodrošināta fiziskā drošība un piekļuves kontrole, uzskaitē;
- f) nodalīt iekšējo datu tīklu atsevišķos virtuālajos tīklos gala lietotāju iekārtām (datori, portatīvie datori, drukas iekārtas u.tml.) un infrastruktūrai (serveri, disku masīvi, lenšu bibliotēkas u.tml.). Iekšējais un ārējais tīkls ir aizsargāts ar ugunsdrošību;

- g) izmantot antivīrusu, antispam un antimalware risinājumus un tos regulāri jaunināt;
- h) sistēmas klasificēt atbilstoši prasībām par to pieejamību, integritāti un konfidencialitāti:
 - sistēmām ar paaugstinātu prasību pieejamībai tiek nodrošināts darbības nepārtrauktības monitorings un tiek izvērtēta nepieciešamība, vai veikt šo sistēmu dublēšanu (piemēram, ugunsdzēsības, komutatori, serveri u.tml.) un aprīkot tos ar nepārtrauktās barošanas (UPS) avotiem;
 - sistēmām ar paaugstinātām prasībām pret integritāti vai konfidencialitāti vai sistēmām, kurās notiek personas datu apstrāde, tiek veikta auditācijas pierakstu (logfile) uzkrāšana un uzglabāšana vismaz 12 mēnešus, nodrošinot sistēmas integritāti (piemēram, ka sistēmas administratori tos nevar modificēt vai dzēst);
- i) katram reģistrētam lietotājam izmantot savu lietotāja kontu. Ir noteiktas skaidras prasības paroli (piemēram, minimālais garums – sešas rakstzīmes un izmantoti vismaz trīs dažāda veida elementi (lielie/mazie burti, cipari, simboli)) un maiņas biežumam (piemēram, vismaz reizi 60 dienās);
- j) noteikt prasības rezerves kopiju izveides biežumam un veidam un tās veikt.

19. Datu pseidonimizācija

19.1. Datu pseidonimizācija ir process, kad personas datiem pēc noteikta algoritma jeb sistēmas tiek piešķirts identifikators un konkrēti personas dati tūlītēji nav atpazīstami, bet, lietojot attiecīgo algoritmu, iespējams iegūt informāciju par konkrēto personas datu saturu.

19.2. Labā prakse ir sistēmās, kur nav nepieciešama tūlītēja konkrētu personas datu atpazīšana vai darbs ar konkrētiem personas datiem, apstrādāt pseidonimizētus personas datus, pamatdatus un pseidonimizācijas algoritmu glabājot atsevišķā sistēmā no pseidonimizētajiem datiem. Pieeja algoritmam ir ierobežotam personu lokam.

19.3. Pseidonimizēti dati arī ir uzskatāmi par personas datiem, tomēr to apstrādes drošības prasības un līmenis var būt samērīgi atšķirīgs, ievērojot to, ka riski pseidonimizētu datu noplūdes vai nepareizas apstrādes rezultātā ir mazāki.

19.4. Pseidonimizāciju lieto kā vienu no tehnoloģiskajiem un organizatoriskajiem risku mazināšanas līdzekļiem, un tās esamība vai plānota ieviešana noteiktā laika periodā apliecina, ka Komersants veicis risku mazināšanas pasākumus. Pseidonimizācija neizslēdz risku mazināšanas nepieciešamību ar citiem tehnoloģiskiem un organizatoriskiem līdzekļiem, jo īpaši ievērojot iespējamo ietekmi uz personas privātumu, konkrētā komersanta sistēmu arhitektūras un izmaksu iespējas.

20. Datu anonimizācija

20.1. Datu anonimizācija ir process, kurā atsevišķi identificējamie dati tiek mainīti vietām tādā veidā, ka vairs nevar būt saistīti ar konkrēto personu. Anonimizāciju nodrošina ar atbilstošiem tehnoloģiskiem līdzekļiem un seko līdzi, lai laika gaitā izmantotā tehnoloģija būtu joprojām pietiekama anonimizācijas saglabāšanai.

20.2. Komersantam ir tiesības datus saglabāt anonīmā veidā, kad beidzas tiesisks pamats to apstrādei. Piemēram, Komersants anonīmus datus var turpināt apstrādāt, lai izmantotu tālāk pakalpojumu attīstībai, statistikai, tendencu izpētei u.tml.

20.3. Komersantam ir tiesības vākt un apstrādāt anonīmus datus savu tiesisko interešu īstenošanai (piemēram, anonīmas aptaujas).

20.4. Komersants var izmantot arī citus tehnoloģiskos aizsardzības pasākumus, atbilstoši konkrētās datu apstrādes raksturam, pieejamajām tehnoloģijām un finanšu resursiem, kā arī nozares labākajai praksei.

VII ZIŅOŠANA PAR PĀRKĀPUMU

21. Kritēriji, kad par pārkāpumu jāziņo Datu valsts inspekcijai un datu subjektam, noteikti Regulā, taču Komersants var papildus izstrādāt savu metodiku to novērtēšanai, ņemot vērā Eiropas Datu aizsardzības kolēģijas vadlīnijas un Datu valsts inspekcijas sniegtos skaidrojumus. Komersants izstrādā un apraksta iekšējo procesu, lai nodrošinātu pienācīgu pārkāpumu un paziņošanas dokumentēšanu, izmeklēšanu, lēmuma pieņemšanu, seku novēršanu, tādējādi nodrošinot vienveidīgu, pārskatāmu un tajā pašā laikā individuālu katras situācijas izskatīšanu.

22. Par pārkāpumu, uz ko attiecināms Regulā noteiktais paziņošanas pienākums, uzskata personas datu aizsardzības pārkāpumu, kura rezultātā ar nodomu (tīši) vai aiz neuzmanības notiek Komersanta pārziņā esošo personas datu neatļauta iznīcināšana, nozaudēšana, pārveidošana, izpaušana, piekļuves nodrošināšana tiem vai tiek ietekmēta personas datu integritāte vai pieejamība tiem. Komersants var neziņot par pārkāpumu, ja ir maz ticams, ka pārkāpuma rezultātā var tikt radītas negatīvas sekas datu subjekta tiesībām un brīvībām.

23. Komersants, ja pārkāpums noticis elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanas ietvaros, lemjot par pārkāpuma paziņošanu, ievēro arī citus Latvijā un Eiropas Savienībā spēkā esošos normatīvos aktus, tai skaitā Elektronisko sakaru likuma speciālās normas.